

Anarhistička biblioteka
Anti-Copyright

Ideja o dobroj vladi

Errico Malatesta

Errico Malatesta
Ideja o dobroj vladi
1920

[http://www.anarhizam.hr/teorija-i-praksa/
239-errico-malatesta-1920-ideja-o-dobroj-vladi](http://www.anarhizam.hr/teorija-i-praksa/239-errico-malatesta-1920-ideja-o-dobroj-vladi)

anarhisticka-biblioteka.net

1920

Nitko sa sigurnošću ne može suditi tko je u pravu a tko u krivu, tko je bliži istini, ili koji je najbolji način da se ostvari najveće dobro za sve i svakoga. Sloboda spojena s iskustvom jedini je način da se otkrije istina i što je najbolje, a ona ne može postojati ako se niječe sloboda mogućnosti pogreške.

Ali kad se govori o političkoj slobodi, a ne filozofskoj, nitko ne misli na metafizičku utvaru apstraktnog čovjeka koji postoji izvan kozmičke i društvene okoline i koji, poput kakvog boga, „može učiniti što god poželi“ u apsolutnom smislu tog izraza.

Kada se govori o slobodi, govori se o društvu u kojem nitko ne bio mogao ograničiti svog bližnjeg bez suočavanja sa žestokim otporom, u kojem, ponajviše, nitko ne bi mogao ugrabiti i upotrijebiti kolektivnu moć da nametne svoje želje drugim pojedincima i grupama koje su izvor te moći.

Čovjek nije savršen, slažem se. Ali ovo je još jedan razlog više, možda i najjači, zašto nikome ne treba dati sredstva da „zakoči individualnu slobodu“.

Čovjek nije savršen. Ali gdje ćemo onda naći ljude, koji su ne samo dovoljno dobri da žive u miru s drugima, već i sposobni da kontroliraju živote drugih na autoritaran način? I pretpostavljajući da takvi ljudi postoje, tko bi ih postavio? Bi li postavili sami sebe? Tko bi ih štitio od otpora i nasilja „kriminalaca“? Ili bi ih izabrao „suvereni narod“ koji se smatra previše neukim i pokvarenim da živi u miru, ali koji iznenada posjeduje sve potrebne kvalitete za odabir vlastitih vladara?